

Handleplan for

Ishøj og Vallensbæk Kommuners misbrugspolitik

2014-2018

VALLENSBÆK
KOMMUNE

Ishøj Kommune

Indhold

Handleplanens overordnede indsatser.....	3
Aktivitetsoversigt	5
Forebyggende arbejde	5
Tværfagligt samarbejde	8
Kompetenceudvikling og vidensdeling	9
Individuelle behandlingsforløb og god overgang til et liv uden misbrug	11

Handleplanens overordnede indsatser

Ishøj og Vallensbæk Kommuner har udarbejdet en handleplan for misbrugspolitikken. Handleplanen tager udgangspunkt i misbrugspolitikken overordnede vision og mål og beskriver de forskellige aktiviteter og indsatser i de to kommuner, som vedrører misbrugsområdet. Derfor er handleplanen også et dynamisk dokument, hvor aktiviteter og indsatser løbende korrigeres. Handleplanen skal give et overblik over de konkrete aktiviteter på misbrugsområdet, så udmøntningen af misbrugspolitikken bliver synlig.

Centralt med forebyggende sigte

Flere af aktiviteterne i handleplanen har et forebyggende sigte. Det er vigtigt at prioritere den forebyggende indsats, således at kommunerne forhindrer, at især børn og unge udvikler et misbrug af rusmidler. Ud over de forebyggende aktiviteter er der også en række aktiviteter med fokus på forbedring af det tværfaglige samarbejde, kompetenceudvikling af medarbejdere samt individuelt tilrettelagte indsatser. Alle er vigtige fokusområder for en succesfuld misbrugsindsats.

Handleplanen er centreret om følgende 4 hovedindsatser, som er beskrevet i misbrugspolitikken:

- Forebyggende arbejde
- Tværfagligt samarbejde
- Kompetenceudvikling og vidensdeling
- Individuelle behandlingsforløb og god overgang til et liv uden misbrug

Til handleplanen hører en aktivitetsliste, der giver et overblik over nuværende og fremtidige indsatser, der finder sted i Ishøj og Vallensbæk kommuner 2014 – 2018.

Synlighed af misbrugsindsatsen

Inden for hvert fokusområde er der udvalgt 1 central aktivitet, som der udarbejdes en status på, som skal fremlægges for politikerne i Ishøj og Vallensbæk. De 4 udvalgte aktiviteter er markeret med grønt og er udvalgt af både Ishøj og Vallensbæk Kommuner. Der fremlægges status på 1 aktivitet hvert år frem til 2018.

Aktivitetslisten er et dynamisk redskab, som løbende kan ændres. Formålet med aktivitetslisten er at binde misbrugspolitikken op på noget konkret, så indsatsen i de to kommuner bliver mere synlig og virkelighedsnær.

Ishøj og Vallensbæk Kommuner sørger for, at misbrugspolitik- og handleplan er tilgængelig på kommunernes hjemmeside. Ligeledes skal information vedrørende muligheder for behandling af misbrug samt kontaktoplysninger være tilgængelige.

Aktivitetsoversigt

Følgende oversigt beskriver igangværende og kommende aktiviteter på misbrugsområdet. Oversigten er et dynamisk redskab og der tages forbehold for ændringer.

Forebyggende arbejde

Udvalgt aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Målsætning	Status til politikerne
Fokus på social pejling og flertalsmisforståelser	Social pejling og flertalsmisforståelser handler om, at unge ofte har en opfattelse af, at eksempelvis rygning, brug af euforiserende stoffer, indtagelse af alkohol m.v. er langt mere udbredt blandt deres jævnaldrende, end det er. Fokus på social pejling handler således om at bryde disse flertalsmisforståelser, så de unge ikke føler sig presset til eksempelvis at begynde at ryge	SSP-medarbejdere og politiet samarbejder om at have fokus på social pejling i folkeskolens 5. klasse. Flertalsmisforståelserne udfordres ved, at eleverne skal svare på spørgsmål omkring, dels deres egne erfaringer med rygning, indtagelse af alkohol m.v. samt deres fordomme omkring deres jævnaldrenes forbrug. Resultatet af undersøgelsen skal	SSP-medarbejderne i begge kommuner.	Social pejling har tidligere været en del af undervisningen i folkeskolens 5. klasse via politiets projekt 'det er sejt at sige nej'. Dette stoppede dog i 2013. Det primære mål er derfor at få samarbejdet omkring social pejling opstartet igen. Der arbejdes pt. på at opstarte et nyt projekt i samarbej-	Status på indsatsen udarbejdes i 2015

	på baggrund af en misforstået opfattelse af, at flertallet gør det.	gerne gøre det synligt for eleverne, at deres forestillinger ikke nødvendigvis afspejler virkeligheden.		de med politiet og kommunerne på vestegnen. Projektet forventes at opstarte i foråret 2015.	

Aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Tidshorisont	Status på indsatsen
Forebyggende indsats mod rusmidler på 6.-9. klassetrin på skolerne Vallensbæk og Ishøj Kommuner	Almindelig oplysning om rusmidlers skadelige virkning. Forebyggelse samt identifikation af unge i risikogruppen. Forældrene inddrages til at bidrage til forebyggelsen. Undersøgelser viser, at eks. forældrenes forhold til de unges alkoholforbrug har en	Forældremøde om bl.a. alkohol og andre rusmidler, hvor der spilles alkoholdialogspil. Aftaler med forældre ang. debutalder for alkohol. Sundhedsplejerskerne afholder samtale med hver enkelt elev, hvor der tales om rusmidler Fokus på rusmidler i	Sundhedsplejen i Ishøj og Vallensbæk SSP i Vallensbæk SSP Ishøj Familiecenteret Ishøj	Løbende	Der undervises om rusmidler. Der er tilslutning fra forældrene. Der afholdes samtaler med eleverne. Der udarbejdes kortlægninger af skoleelevernes erfaring med rusmidler.

	klar betydning for den unges alkoholindtag.	undervisningen.			
"Den Åbne Dør". Et sundhedstilbud til større børn og unge i Ishøj.	Identificere børn i risikogrupperne samt forebyggelse.	Sundhedsplejersker holder åbent for elever, lærere og forældre 1-2 gange om ugen. Elever kan f.eks. tale om eget eller familiens brug af rusmidler	Sundhedsplejen i Ishøj	Løbende	Findes pr. 2012 på alle skoler i Ishøj. Ordningen er udvidet så lærere, forældre og elever kan maile til sundhedsplejerskerne. Der er gode resultater, bl.a. blev et hidtil ukendt misbrugsproblem identificeret i en familie og affødte handling på problemet.
App henvendt til unge i Ishøj og Vallensbæk	Sikre at få fat i de unge. De unge bruger ikke kommunens hjemmeside og finder derfor ikke selv information om mulighed for behandling.	Udvikling af app om misbrug i Ishøj og Vallensbæk kommune henvendt de unge	Ishøj/Vallensbæk Kommune	Løbende	Forslag til nyt tiltag. Denne indsats blev foreslået på en workshop i foråret 2014. Der er på nuværende tidspunkt ikke arbejdet videre med tiltaget.

Tværfagligt samarbejde

Udvalgt aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Målsætning	Status til politikerne
Øget samarbejde mellem Ishøj og Vallensbæk Kommuner	At sikre en mere sammenhængende og tværfaglig indsats for borgeren	At sikre en øget informationsstrøm mellem de to kommuner om den enkelte borger. Fx at Jobcenteret bliver informeret om, hvilken indsats den enkelte borger bliver tilbudt hos Borger- og Socialservice og omvendt	Ishøj/Vallensbæk Kommuner	Borger- og Socialservice, Jobcenteret og Center for Sundhed og Forebyggelse skal have etableret et fælles sprog og fælles indsatsplaner på misbrugsområdet. Kommunerne skal indtænke hinanden i nye initiativer.	Status på indsatsen udarbejdes i 2018

Aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Tidshorizont	Status på indsatsen

Forebyggende, opsøgende, koordineret og hurtig SSP indsats for børn og unge, som er i risikogruppen for at få misbrugsproblemer. Tværfagligt forum og samarbejde.	At mindske antallet af unge, som påbegynder et misbrug. At sikre en hurtig og tidlig indgriben, så evt. skadesvirkninger af misbrug minimeres. At stoppe en negativ spiral, så de unge kan få hjælp inden de kommer for langt ind i det kriminelle miljø, hvor stoffer og misbrug naturligvis også spiller en stor rolle.	At identificere de unge, som er i risiko for at få problemer med misbrug. Herved får vi mulighed for at gribe ind, før det bliver for sent og at adressere et evt. begyndende misbrug. At udøve en målrettet og opsøgende indsats, der hvor de unge færdes.	SSP netværket <u>Ishøj</u>: Stabsenheden for tryghed og kriminalitetsforebyggelse. <u>Vallensbæk</u>: Gade-team/SSP Vallensbæk	Løbende	Indsatsen kører. Der skal dog etableres et stærkere tværfagligt samarbejde, så der er en bedre sammenhæng i både den forebyggende, opsøgende og behandlende misbrugsindsats. Dette arbejdes der på at løse ved at lave en mere koordineret og helhedsorienteret indsats overfor de unge. Eks. ved at oprette et internt tilbud i Ishøj Kommune.

Kompetenceudvikling og vidensdeling

Udvalgt aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Målsætning	Status til politikerne
Kompetenceudvikling af medarbejdere i forhold til tidlig opsporing af og	Klæde medarbejderne på, så de har nogle værktøjer at trække på,	Frontpersonale, der dagligt er i kontakt med borgerne, skal ha-	Borger- og Socialservice Ishøj	Der skal afholdes en fælles tema-dag for frontper-	Status på indsatsen udarbejdes i 2017

samtale med borgerne om misbrug	når de taler med borgerne om misbrug eller har mistanke om, at en borger har et misbrug	ve et kursus i systematisk og tidlig opsporing af misbrugsproblemer. De skal ligeledes være i stand til at italesætte deres bekymring og afholdelse en kort rådgivende samtale vedrørende misbrug.	Center for Sundhed og Forebyggelse Vallensbæk	sonalet i begge kommuner	

Aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Tidshorisont	Status på indsatsen
Sikre kvalificeret personale til, at identificere familier med alkoholproblemer og sikre fokus på familieorienteret alkoholbehandling.	Jo tidligere vi bliver opmærksomme på problemer, jo større sandsynlighed er derfor, at vi kan nå at løse problemet i tide. Samtidig har dette også en præventiv effekt i forhold til at undgå, at børnene også udvikler et misbrug eller anden skadelig adfærd.	Nøglepersoner uddannes/opkvalificeres og samarbejder via det tværkommunale satspuljeprojektprojekt: <i>Kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling.</i>	Projektet er forankret i Lænken i Glostrup. Projektet inkluderer Ishøj, Glostrup, Brøndby og Hvidovre kommuner	2011-2014	Nøglepersoner er uddannet og opkvalificeret. Kommunale nøglepersoner og nøglepersoner fra alkoholbehandlingen afholder samarbejds møder.
Årlig workshop med fo-	At sikre videndeling og	At udvælge relevante	Center for Sundhed og	Årligt	Workshops afholdt i

kus på misbrug Workshoppen afholdes i et samarbejde mellem Ishøj og Vallensbæk Kommuner	opkvalificering af relevante medarbejdere ved at sætte fokus på diverse emner og udfordringer.	fokusområder og deltagere i samarbejde med nøgleaktørerne på misbrugsområdet, så vi sikrer en relevant workshop, som forbedrer kommunernes kompetencer og indsats på misbrugsområdet.	Forebyggelse Center for Borger- og Socialservice		2013 og 2014
Etablering af formaliserede procedurer og arbejdsgange. Videreudvikling af tilbudskatalog	Alle ansatte som kommer i kontakt med en misbruger, eller en borger som er i risiko for at udvikle et misbrug, skal have klarhed over, hvordan og hvor henne borgeren kan få hjælp.	I forbindelse med afholdelse af workshop i Vallensbæk med fokus på misbrug, skal der også diskuteres procedurer, arbejdsgange og tilbud.	Borger- og Socialservice Center for Sundhed og Forebyggelse Deltagere på workshoppen	Etableres i løbet af 2014 og skal herefter løbende revideres.	Opstart ved workshop i 2014. Tilbudskatalog skal udvikles kontinuerligt.

Individuelle behandlingsforløb og god overgang til et liv uden misbrug

Udvalgt aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Målsætning	Status til politikerne
Intensiv, helhedsorienteret og lokalt forankret	Formålet er at sikre en effektiv, hurtig og hel-	Hjemtagelse af misbrugsbehandling til de	Borger- og Socialservice Ishøj	50 % af de borgere, der udskri-	Status på indsatsen udarbejdes i 2016

behandling af unge med misbrugsproblemer. Inddragelse af den unges familie/pårørende samt af Vallensbæk Jobcenter.	hedsorienteret indsats i borgerens nærmiljø. Herudover skal den unges netværk inddrages for at sikre en mere helhedsorienteret indsats. Ligeledes skal der etableres kombinationsforløb med Jobcenteret og øvrige relevante tilbud, så den unge kommer tættere på beskæftigelse eller uddannelse.	unge. Tilbyde hurtig, helhedsorienteret og effektiv behandling til unge med misbrugsproblemer. Samarbejde med den unges netværk og med Vallensbæk Jobcenter og øvrige relevante aktører.		ves planmæssigt fra Ishøj Kommunes eget misbrugsbehandlingstilbud, er enten stoffrie eller har reduceret deres stofmisbrug. Der skal etableres samarbejde mellem tilbuddet og øvrige relevante aktører, så der kan iværksættes en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.	

Aktivitet	Formål	Opgave	Ansvarlig	Tidshorisont	Status på indsatsen
Synlig råd og vejledning om misbrugsbehandlingen.	Det skal være klart for både borgere og personale, hvor og hvor-	Sikre klar information om borgerens muligheder for hjælp gen-	Borger – og socialservice	Løbende	Der er en gældende misbrugspolitik samt dynamisk handleplan

Vejen til misbrugsbehandling skal være synlig og klar på begge kommuners hjemmesider.	dan de kan få hjælp til misbrugsproblemer, samt hvilke love og retningslinjer kommunerne er underlagt.	nem kvalitetsstandarder for misbrugsbehandlingen og sikre tilgængelig information om hjælp.	Center for Sundhed og Forebyggelse		på misbrugsområdet. Kvalitetsstandarder beskriver den eksisterende hjælp og de er tilgængelige på kommunernes hjemmeside. Begge Kommuner har redigeret i op sætningen på deres hjemmesider, så det bliver mere overskueligt for borgerne.
Behandling af misbrugsrelaterede følgesygdomme og øvrige behov	Med et misbrug følger ofte andre sygdomme, som også kræver behandling. Det kan eksempelvis være diabetes, KOL, overvægt eller lignende. Dette er nødvendigt at behandle, hvis borgeren skal få en normal og velfungerende	Sikre at der bliver taget hånd om de sygdomme og problemstillinger, som bliver synlige, efter misbruget er ophørt eller under kontrol. Herunder diabetes, vægttab, kostvejledning, rygestop eller behandling af KOL.	Sundhedscentret i Ishøj og Sundhedsenheden i Vallensbæk	Løbende	De 2 Sundhedscentre har tilbud, som retter sig mod problemstillinger, der ofte først bliver aktuelle efter et alkohol- eller misbrugsstop. Herunder rygestopkurser, kostvejledning, hjælp ifm.

	rende tilværelse igen.				KOL o.l.
Én behandler for den unge	Når den unge kun skal forholde sig til én person igennem behandlingsforløbet lettes den unges indgang til behandling og tilliden kan styrkes mellem den unge og behandleren	Én primær kontaktperson tilknyttes den unge under et behandlingsforløb	Ishøj Kommune	Løbende	Nyt tiltag
Gruppebehandling	De unge konfronteres med andre, som har lignende udfordringer med misbrug og lærer, hvordan andre tackler svære situationer	Tilbud om gruppebehandling for unge med misbrug	Ishøj Kommune	Løbende	Nyt tiltag.